

Kære Lokaludvalg

Miljøopgaven flytter nu fra de tidligere Agenda 21 fonde – bedre kendt som Miljøpunkterne, ved det indgåede budgetforlig dette efterår. Den politiske udmelding er at det skal skabe en besparelse på det samlede område – Miljø og Lokaludvalg – på hvad der svarer til halvdelen af at drive Miljøpunkterne ca. 6 mill. Kr. Dette samtidigt med at man vi politiske udmeldinger og forslag til kommissorium har en vægt på at miljøopgavens varetagelse fortsætter mere eller mindre i samme aktivitetsniveau.

Her kunne man vælge at kaste håndklædet i ringen og sige – for det halve kan man kun få det halve, men på mange konstruktive møder omkring overdragelsen af Miljøpunktets opgaver til Lokaludvalget for Brønshøj Husum, har der vist sig nogle muligheder som gør at vi kan give Brønshøjs Husums borgere en fortsat og god borgerinddragende miljøindsats.

En mulighed der opstår ved at vi vælger at etablere et godt samarbejde mellem Foden/Miljøpunktet således at vi i et godt samarbejde kan sikre at fonden skaffer de yderligere resurser, kapacitet og netværk som kræves for at sikre miljøindsatsen for borgere.

I et sådant samarbejde vil fonden kunne tage sig af at de større strategiske projekter og eventuelt mindre grønne projekter som ønske udført for lokaludvalget. Her vil fonden kunne arbejde med at skaffe ekstern finansiering via fundraising fra fonde og samarbejde med offentlige myndigheder og erhvervsliv – således at det bliver muligt at føre disse projekter ud i livet. Endvidere vil fonden kunne trække på sit netværk af frivillige og vidende personer som vil kunne inddrages i opgaverne, ligesom fonden er godt afsæt til at lave borgerinddragende følgegrupper – så det sikres at Brønshøjs Husums borgere får mulighed for meddeltagelse og tage ejerskab af projekterne.

Alt dette kræver jo en opstart, da et sådant arbejde skal igangsættes og det jo samtidigt ikke er forventeligt at disse projekter ”høster” ekstra midler lige med det samme. Derfor skal fonden i ”omdrejninger” med nogle konkrete projekter som vi i lokalområdet så kan høste ”frugten” af på den lange bane. Derfor er herunder beskrevet konkrete projekter som det ville være oplagt at tage fat på i det kommende efterår.

Utterslev Mose

Utterslev Mose er fortsat plumret i sommermånederne - der ses b.la. gør vandet uklart. Sigtedybden er derfor nogen gange kun knap ½ meter. Algerne skyldes for

mange næringsstoffer i vandet. Næringsstofferne stammer fra spildevand, der gennem årene er ledt til mosen, især i 1990'erne. Meget af det er endt som bundslam, som til stadighed frigiver næringsstoffer.

At få oprenset mosen for fortidens synder, således at den igen fremstår som et naturligt habitat for planter og dyreliv og som rekreativt område af høj kvalitet for lokalområdets beboere, en stor opgave – som ikke lige kan løses på den korte bane.

Der skal skaffes et komplet overblik over forureningens omfang – ved at samle al den viden der indtil nu er produceret om dette emne samt få belyst eventuelle ”huller” i denne viden.

I denne proces bør der også ske inddragelse af de forsknings- og vidensinstitutioner der har specialviden på dette område – eks. DTU og LIFE (Københavns universitet), Danmarks Naturfredningsforening m.fl., således at de kan bidrage med viden og løsningsmuligheder.

Der kan også i denne proces etableres en følgegruppe, der giver borgerne et stort medejerskab af projektet og således at de kan spille ind med deres lokale viden om problemet.

Ud fra den opbyggede viden skal der så laves et handlekatalog der viser vej frem til en løsning samt hvilke tiltag der er nødvendige og hvordan de er mulige.

I denne proces skal der også skaffes økonomiske midler – dels til udarbejdelse og sikring af planes kontinuitet og udførsel udover 2011 dels til at finansieres selve planens udførsel. Dette skal ske både med inddragelse af private aktører/fonde samt ved afdækning af hvilke offentlige myndigheder der kan/vil have en forpligtigelse på dette område. I dette arbejde vil der også indgå et stort stykke lobbyarbejde med at sikre at genopretningsplanen for Utterslev Mose får politisk opbakning både på det kommunale og nationale plan.

Projektet gennemføres sammen med Lokaludvalget for Bispebjerg Husum, i hvis område en del af mosen befinder sig.

Projektet faseopdeles i den indsamlede og dokumenterende del og på basis heraf fundraising og afdækning af de forpligtigede parter – i 2011 - til at projektet kan realiseres i de kommende år. Det er et meget stort projekt som nok vil komme til at forløbe over flere år.

Agenda 21 forening

I forbindelse med at det påtænkes at starte en lokal Agenda 21 forening med et naturligt udgangspunkt i Rio protokollen (som jo netop definerer de indholdsmæssige mål for Agenda 21 arbejdet) vil Miljøpunktet/Fonden kunne stille stor ekspertise, netværk og resurser til rådighed for at foreningen bliver en succes med betydning og synlighed for bydelens borgere.

Der er ingen tvivl om at tilblivelsen en stærk og funktionsduelig Agenda 21 forening, med udgangspunkt og udspring i lokaludvalget, kan blive vigtig faktor i forbindelse med at udmønte miljøarbejdet i bydelen.

Vi kan sikre organisationen en hurtig og god start, således at den kan blive en vigtig del af Lokaludvalgets netværk ud til borgerne ved:

Gennemgang og oplæg om indholdet af Agenda 21 arbejdet som udstukket i Rio protokollen – set i relation til bydelens muligheder og udfordringer – i forbindelse med organisationens styrende organer dannes.

I en dialogbaseret proces med udgangspunkt i foreningens grundlag og aktive personer, sikre et godt grundlag med udviklingen af mål og strategier for foreningen

Sparring og hjælp til udarbejdelse af vedtægter – således at disse åbner muligheder snarere end begrænsninger. Herunder de nødvendige registreringer hos offentlige myndigheder.

Hjælp til opbygning af økonomistyring og revision.

Sekretariatsbetjening af foreningen i opstarten, således at der indarbejdes gode rutiner i organisationens arbejde og den således at den på en simpel og omkostningseffektiv måde bliver administrativ bæredygtig.

Vejledning og deltagelse i opbygning af medlemskreds og netværk og identificering af mulige ”ambassadører” og samarbejdspartnere.

Opbygning af webplatform (hjemmeside) for kommunikation med bydelens borgere samt netbaseret medlems kartotek og kommunikationsplatform med nyhedsbrev, intranet, forums, kobling til sociale medier som facebook, google m.m. Her har vi alle programmer og kendskab til disse samt ekspertise i at tilrette disse til brug for foreningen. Programmerne er ”open source” og dermed gratis at bruge.

Udvikling af kommunikations strategier og metoder for rekruttering, nyhedsformidling og aktivitetsskabelse.

Support ved udarbejdelse af konkrete projekter som kobler Agenda 21 arbejdet med bydelens konkrete behov.

Hjælp til ansøgninger og fundraising til projekter.

Ovenstående tænkes udført dialogbaseret og som rådgivning/sparring og understøttende, således at der tilføres foreningen og dens ledelse stærke resurser og viden som gør at den hurtigt bliver handlekraftig og synlig. På denne måde kan foreningen komme udenom en masse forhindringer og problematikker, som normalt er i vejen for at en forening kan komme hurtigt fra start - og dermed lægge sine resurser i at få lavet det egentlige Agenda 21 arbejde.

Klimaskærm og energiforbrug

Der er i dag pres vort energiforbrug i vore hjem. Der er kommet store grønne afgifter på energiforbruget til opvarmning, som skal motiverer os til at bruge mindre energi, ligesom det ser ud til at vi kan forvente en stigning på kilderne (bl.a. olie/gas) til vort energiforbrug, da vi langsomt nærmer os en knaphedssituation – der i øvrigt skal afløses ved en omlægning af vor energiproduktion som også skal finansieres (af borgerne).

Der er derfor god fornuft i at se nærmere på hvorledes man ved at forbedre klimaskærmen i vores hjem, vil kunne nedbringe vort energiforbrug væsentligt.

Det vil ikke alene gavne den enkeltes økonomi at få reduceret omkostningerne til opvarmningen af boligen – men også medvirke til at sikre at København kan nå målet om at blive en CO2 neutral by.

Brønshøjs Husum har mange forskellige boligformer – villaer/parcelhuse, ejerlejligheder, andelsboligforeninger, almene boligforeninger og almindelige udlejningsboliger.

Samtidigt er der forskellige tilskudsordninger til klimaskærms og energirenovering der virker forskelligt elt efter hvad det er for en boligform og energiform der opvarmes med – men der savnes en klar kommunikeret viden og en måde hvorpå de enkelt borgere kan få råd omkring hvad de kan gøre, samt hvad de kan få tilskud til – og ikke mindst - hvordan totaløkonomien hænger sammen i et energirenoveringsprojekt.

Her bør etableres et synligt og med tiden velkendt videnscenter - hvor borgerne kan få råd og vejledning samt kontakt med de rigtige løsninger og håndværkere – således at de nemt kan udføre en energirenovering af deres bolig og både spare penge og bidrage til et nedsat CO2 udslip.

Projektet skal til start indsamle den nødvendige viden om boligform, demografi samt tilskudsmuligheder og økonomi – og søge om medfinansiering fra de fonde som i dag er ved at afsætte midler til netop energi- og klimaskærmsrenoverings – projekter. Endvidere bør aktører som lokale håndværksvirksomheder, Byggefagenes Samvirke og NGOer med fokus på energiområdet inddrages aktivt i rådgivningsopgaven.

Der er allerede interesse for projektet fra nogen store fonde ligesom det ser ud til at det vil blive vægtet kommunalt, også set i lyset af at Kommunernes Landsorganisation vægter nedsættelsen af energiforbruget i boligmassen, i forbindelse med den udmeldte klimaplan.

Andre mindre projekter:

Baby og Kemi, som sætter fokus på at undgå at spædbørn bliver udsat for kemiske påvirkninger der kan skade deres helbred og fertilitet – kan fortsætte, men udbygget således at der bliver en aktiv videns og materiale formidling – ved et nærmere samarbejde med de lokale Sundhedsplejersker samt de nu klyngeopdelte børneinstitutioner – ligesom lokale biblioteks arrangementer vil kunne afholdes.

Rastefari – projektet med tilhørende bog om at undgå madspild samtidigt med at man laver spændende og lækker mad – og som har en stadig større og større efterspørgsel og popularitet – kan fortsætte både som udgivelse og med fordrag/arrangementer når borgerne ønsker dette.

Økonomi

Ovenstående projekter vil kunne udføres i for og i samarbejde med lokaludvalget og vil kunne danne grundlaget for at Brønshøjs Husums borgere kan opleve et synlig og inddragende miljøarbejde i deres bydel.

Projekternes omkostninger er som følger:

- Utterslev Mose – Projekt der skal føre til oprensning af mosen
Kr. 90.000,-
- Organisationsudvikling af Agenda 21 foreningen for Brønshøj Husum
Kr. 40.000
- Klimaskærm og Energirenovering – der giver bedre komfort, billigere opvarmning og mindre CO2 udslip for bydelens beboere
Kr. 40.000,-
- Baby og Kemi – sikrer børnenes helbred mod kemisk påvirkning
Kr. 12.000,-
- Rastefari – giver god mad uden madspild
Kr. 8.000,-

Erfaringsmæssigt skulle det være muligt ved at igangsætte ovenstående målrettede projekter, at fundraise omkring 2-300.000 kr. til projekternes videreførsel i 2012

Med venlig hilsen

Gorm Friberg
Formand Miljøpunkt Brønshøjs Husum og Bispebjerg.